

NARODNI DELAVEC

Izhaja v Trstu vsako soboto opoldne.
 Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
 Uredništvo in upravnništvo ul. del Lavato št. 1. l.
 Telefon 18-67.

Posamezne štev. ne prodajajo po 6 stot.
 Inserati se računajo na milimetre v širokosti na kolone, in sicer po 8 stot. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.
 Naročnina za celo leto K 4.—; za pol in četrt leta razmerno.

Glasiló „Narodne delavske organizacije in „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

Slovenski delavci!

Podpisana Vas vabi, da pridete vsi, kakor en mož na jutrnj

PROTESTNI SHOD

v dvorani tržaškega „Narodnega doma“, da spregovorimo o svojih šolskih potrebah.

N. D. O.

Suženjstvo

Suženj — kadarkoli slišimo to besedo, vselej nas spreleti neka tiha groza. Zakaj, ta beseda vsebuje toliko gorja in pomzanja človečnosti, je tako bridka obsodba krivice, ki je zamorila v človeku čut ljubezni in bratstva, da se vselej res le z grozo in gnevom spominimo krutosti, ki je rodila ta največji socialni greh prejšnjih vekov.

Sužnji so bili izključna last svojih gospodarjev, bili so pri liši nekako to, kar so — recimo — dandanes psi! Če se je gospodarju zljubilo, je lahko sužnja prodal ali pa — ubil ko oslepelega in gluhega psa.

Imeli so pa sužnji vsaj to dobro, da jim ni bilo treba skrbeti za vsakdanji kruh. Gospodar jih je tepel, trplnil je uboge robe, a dal jim je hruba: skrbel je zanje.

Samo prostosti niso imeli, okovi suženjstva so tiščali zaničevani sloj sužnjev. In samo enkrat so se dvignili in so se uprli svojim tlačiteljem.

A vse zastoj! Suženjstvo je ostalo in šele luč prosvete je onemogočila to veliko pregreho človeštva.

Pa prosveta, splošna kulturnost našega časa vendar ni še tako napredovala, da bi odpravila — moderno suženjstvo, socialno robstvo današnjih dni...

Proletarec, delavec je moderen suženj, morda ne toliko svojih gospodarjev, a izročjen je na milost in nemilost žalostnim živlenskimi razmeram — in mrtvemu kapitalu, ki mu pije kri in sesa mozeg.

Celo življenje proletarcevo je samo ena velika, skrbi in bridkosti polna pot, ki je povsod in ne vodi nikamor in je ni konca. Ko jo nastopi, že občuti prestrašeni proletarec vso grenkobo in skrbi polno in negotovo bodočnost.

Kam, kako? se vprašuje in se še bolj prepriča, kako velik revež je.

Pač — v veliki samemu je našel siromak rešenika, on sam si pomaga najbolj nesebično in najbolj zanesljivo.

V tesnih organizacijah se jači njegova sila, in raste njegova moč, tu je njegova rešitev, ki mu jamči za pravico, katero si lahko izsilil s svojo močjo, ko mu jo kdo krati.

Delavci morajo res prodajati svoje moči, svoje zdravje in vse svoje življenske sile morajo žrtvovati tujemu imetu. Za vse svoje velike žrtve pa nimajo niti gotovosti, ali bodo mogli preživeti decu in sebe.

Pred par leti so začele države razmišljati o zavarovanju za starost in onemoglost delavcev. Dejstvo je res, da je delavec najvišji siromak, ko mu otrpnejo moči. Roke mu omahnejo, in ne ve, kdo bo lačnemu dal kos kruha, dasi je bil posvetil vse svoje življenje delu. Pa države se še zmerom obotavljajo, dasi jih je uovi čas prisilil, da so v principu sicer za to, dejansko se pa nikakor še ne morejo odločiti. Merodajni faktorji kujejo tiste načrte tako, da bi država še kaj profitirala pri vsem tem.

A kako so vlade urne in odločne, kadar se gre za kake ugodnosti gornjih desetisc ali celo za vojaški moloh?! Milijone in milijone stane ta luksuz na leto in še ni dosti. Militarizem in marinizem dobi vse, sploh, kolikor hoče.

Ljudstvo pa živi v bedi, in nikogar ni, ki bi mu resno hotel pomagati.

To so suženjski okovi, ki ga oklepajo. Pretežki so, ne more jih zlomiti. A kdo ve, če ne bo kmalu prišel čas, ko bodo morali odpasti. Delavske armade si morajo izvojevati pravice, so morajo oprostiti — dolgo tako ne bo moglo iti dalje.

Saj tisti, ki pazljivo čta časopise, je moral priti že do prepričanja, da se bližamo pomembnim in velikim časom. Povsod vre in se nekaj pripravlja. Sila, ki tlačii človeštvo, bo rodila protisilo. Nebo današnjega življenja je nasičeno elektrike, vihar se pripravlja, ki bo ščistil vrenena ljud tva.

In ta čas mora priti!

Rojančani in meščani!

Zahajajte v II. skladišče konsumne zadrúge članov N. D. O. (ulica Miramar.)

•• ZVEZA ••

JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Slovenskim železničarjem!

Odkar se je ustanovila Zveza jugoslovanskih železničarjev, je opaziti, da se je pojavilo v internacionalnem taboru neko obupno gibanje. Voditelji železničarjev v „internationalnem“ taboru so slični potapljačemu se v valovih razburkanega morja in napeňajo še zadnje moči, da bi oteli svoje življenje.

Tako vporablja zdaj „Internacionala“ vsa svoja znana sredstva, da bi rešila zadnje ostanke „internationalne“ organizacije železničarjev.

V Zvezi jugoslovanskih železničarjev vidijo svojo brezpogojno smrt in radi tega vporablajo vsa nelepa sredstva, da bi rešili svojo potapljačo se barko. Grdi napadi po časopisih in različnih shodih, osebna agitacija, olno nečednih laži in obljub, grožnje in šikane v službi, to so tista starodavna in davnoznaná agitacijska sredstva, katerih se poslužuje „Internacionala“. Navajamo tukaj samo, da agitirajo sodrugi železničarji za svojo stranko (ne strokovno organizacijo) s tem, da pravijo vsakemu, da se zvišajo plače železničarjem, definitivnim pa se dovoli zvišana dunajska stannarina le tedaj, ako se organizirajo vsi v internacionalni organizaciji železničarjev.

Ali je že božja duša na svetu šišala grših laži, ali je opazoval že kdo na svetu, kako se poneumnja priprostega človeka, kakor dela to „internationalna“ organizacija železničarjev. Ti sodrugi agitatorji se dobro zavedajo, na kak grd način vabijo svoje žrtve v svoj tabor; a kaj njim za nepoštena sredstva, njim je za hipni vspeh, njim je za denar, ki ga rabijo v svoja

strankarske namene. Privoščimo jim vse tiste nevedne železničarje kot člane, ki jim sledijo le vsled sleparskih obljub v njih tabor, ker ravno tako jim bodo tudi obrnili zopet hrbet, kadar bodo spoznali, kako so se zmotili, da so prišli v tabor, ki je od zunaj polu obljub, od znotraj pa prazen.

In ta stranka, ki vendno upije: „Enakost, svoboda, bratstvo“, stranka ki upije vedno, da se ljudstvo poneumnja, ona je torej tista, ki dela iz reveža železničarja največjega neumneža, dela iz njega sužnja, dela iz njega norca.

Ha, lepo bi če bilo, ko bi šlo vse tako po tem receptu, saj bi s tem dosegli, da bi pristopili železničarji „internationalni organizaciji“. A potem bi bili internacionalni socialisti danes tudi res edina politična stranka, in bi morale izginiti vse druge.

Opaža se pa ravno pri internacionalni ali mednarodni organizaciji, kako se maščuje njeno nelepo ravnanje z železničarji, ko tako lepo razpada. In pred popolnim razpadom naj jo rešijo zdaj zopet gorostasno zlagane obljube in poneumnjevanja še ostalih zasleplencev.

Sodrugi hočejo očitati „Zvezi jugoslovanskih železničarjev“, da je strankarska, akoravno so čitali pravila, ki govore jasno, da je Zveza jugoslovanskih železničarjev le strokovna organizacija, ki ima varovati gospodarske in socialne interese svojih članov, ne pa iskati strankarstva.

Samoobsebi pa je umevno, da bo „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ varovala svoje člane tudi pred vsakim zapostavljanjem ali zatiranjem od strani tujerodcev, kajti slovenskega železničarja so vsi že zadosti zasramovali. Do tu in ne dalje, bodi naš klic.

In kaj in kako na odgovori Zveza jugoslovanskih železničarjev na vse grde napade?

Mirno hoče gledati početje sodrugov in si utrditi z dostojnim obnašanjem in z marljivim notranjim delom svojo pozicijo, kajti mi se ne borimo za stranko ampak hočemo kot strokovna organizacija le korist slovenskega železničarja.

Vse napade internacionalnih sodrugov bomo odbili sami od sebe, ker upamo za trdno, da ima slovenski železničar še toliko narodnega ponosa v sebi, da se ni usužnil še docela mednarodnemu izdajstvu in terorizmu, da se zaveda kot Slovenec, da spoštuje svoj mili materni jezik in pristopi zdaj, ki ima svojo lastno strokovno organizacijo v Zvezo jugoslovanskih železničarjev.

Ni naš namen vabiti železničarje v „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“ s kakimi obljubami ali lažmi, kajti vsakdo mora čutiti sam potrebo, pristopiti kot član Zvezi jugoslovanskih železničarjev, sam mora vedeti, v kateri organizaciji je njegovo mesto. In taki člani so nam dobro došli, kajti oni so pristipili iz lastnega prepričanja in ostanejo trajni.

Naše vrste se ne smejo množiti potom lažnjivih obljub in terorizma, nočemo loviti članov v svoje vrste, kakor se lovi cipe. Slovenski železničarji morajo polniti naše vrste sami od sebe. Delo za izboljšanje razmer slovenskega železničarja in ljubezen do našega jezika bota nas v kratkem času našla združene vse kot močno armado v „Zvezi jugoslovanskih železničarjev“!

Slovenski železničarji, vsi na krov, otresite se verig mednarodne sužnjosti in vsi v Zvezo jugoslovanskih železničarjev!

Zahvala.

Podpisani se srčno zahvaljuje tovarišem železničarjem za izkazano mi sočutje pri mojem ponesrečenju in za podarjeno mi lepo podporo 50.— kron, katero svoto so zbrali med seboj in me tako deloma rešili bede. Srčna hvala vsem darovateljem, posebno Vam, železnim delavcem, ki ste si pretrgali svoj itak skromni zaslužek.

Vsem kličem iz srca: Bog Vam plati.

Franc Mikuž,

postajni delavec v Kanalu.

Kanal. Tukaj je ponesrečil postajni delavec Franc Mikuž, katerega je zadel skozi postajo vozeči vlak, in se mu je pri tem zlomila desna roka.

Podružnicam in zaupnikom. Prosimo, da se zapiše na proglasnicah vseh članov oleg kraja, v katerem stanujejo, tudi zadnja pošta.

Nekaj o združništvu pri nas.

Dandanes smo hvala Bogu vendar že tako delež, da nihče ne dvomi o potrebi in koristi vsesplošnega združništva. Pri vsakem resnejšem pogovoru o socialnem, gospodarskem izboljšanju najšrših sloj v si moramo priznati prevdliko važnost snotrene vzajemnosti in absolutno vrednost pravega in zavednega, do pozitivnih vspehov vodečega socialnega dela za organizacije, za ljudstvo sploh.

Torej to je neizpodbitno, neutajljivo, o tem ne dvomimo, ne mi, ki imamo za enkrat pred očmi svojo organizacijo, ne oni, ki že imajo take združne naprave ali ki vsaj mislijo, da jih imajo.

A če je združništvo koristno za združnike sploh — koliko večje važnosti pa je ta naprava za delavce!

Zlasti ob današnji draginji, ko pritiskajo na človeka od vseh strani.

Od združništva imamo dvojje glavnih koristi.

Prvič si pihranimo dobiček prekupčevalcev, ki posredujejo potom trgovine med producentom in konsumentom. To, kar spravi tak posredovalec, ostane združnikom, ki končno tudi vejo, da dobijo za gotov denar dobro in solidno blago.

Drugič pa imajo združniki veliko moralno zadoščenje s tem, da vidijo in čutijo, kako se osredotučuje vse združniško poslovanje v njihovih rokah, ko so se osamovojili in storili velik in važni koraki naprej do gospodarsko večje ali manjše neodvisnosti. Že samo ta zavest, da morajo računati sami s seboj in svojo lastno močjo, jim utrjuje ponos in užiga pogum, jih vzgaja k zaupanju v lastno silo, ki premaga tudi najtežje zapreke. V združejaju je moč, z združenimi močmi premagamo najhujše.

Skrb za vsakdanji obstanek, samozavest in prepričanje, da si le z vzajemnostjo opomoremo, je rodila pri nas na Slovenskem združništvo in gospodarske organizacije.

Tega se mora vsak prepričan Slovenec veseliti.

Pred kakimi desetimi leti je pravzaprav pričelo to novo življenje pri nas. Morda je bil začetek malo premisljen, morda ni bil namen popolnoma čist — ali pa nismo prav začeli, facit je, da je bila tedaj nastopila mala stagnacija, neka malodušnost v našem združniškem življenju.

A v zadnjem času je postalo spet prav živahno. Z združništvom so se začeli baviti celo tisti, ki se v začetku niso bili mogli sprizajiniti z njim. Izprevideli so, da se moremo le potom združništva osamosvojiti, gospodarsko utrditi in rešiti tujega kapitala.

In res! Vse zadrúge, ki temeljijo na taki podlagi in imajo tak namen, dobro vspevajo in so blagoslov za svoje združnike.

Delavsko ljudstvo je tudi posvetilo veliko svojo pozornost združništvu, ki je važna točka v programu modernega socializma. Kar je bilo nekdanje malo ali skoraj nemogoče — to je danes živa zahteva. Zdaj delavcu ne zadostuje več revolucionirnanje duha, duševna prebujá — hoče tudi v gospodarskem oziru napredovati. Naši delavci so pokazali s trdno voljo, da hočejo združništva, da hočejo izvojevati na vsak način vsaj to, kar morejo in česar jim nihče ne more ubraniti.

Razveseljivo dejstvo je, da je našim zdrugam sreča mila. To nam daje pogum, da se bomo odslej še bolj posvetili tej stroki. Prepričani smo, da vršimo s tem lepo nalogo in svojo dolžnost.

Osjećanje radnika za slučaj bezposlenosti.

Jedan od najvažnih društvenih socijalnih problema jest: osiguranje radnika za slučaj bezposlenosti, a osobito u današnje vreme gdje miruju u mnogim državama usled raznih gospodarskih kriza — mnozine radništva. Sve gospodarske privredne grane utekle se ovoj ili onoj vrsti vsjeganja, da si osjeguraju svoju glavnicu. Samo radnik koji jedinu svoju glavnicu što ju imade — rad — na pozor nosi, taj je uvijek v pogibelji, da će mu jednog od dana usled nestašice posla njegova glavnicu — rad — biti mrtva.

Nu u godnje vrijeme možemo sa zadovoljstvom istaknuti, da smo i u toj grani društvenog (socijalnog) pitanja koraknuli za korak napred. Doduše ne mi u Austriji ta kod nas miriše one odviše po birokratizmu.

Nedavno odaslolo je bavarsko ministarstvo unutarnjih posala svim većim gradovima u Bavarskoj nacrt, koji se je bavio tim važnim pitanjem. Njemačko novinstvo se tim povodom blaglasno razglagoljalo, a prema njemu i nekoje naše novine a su Njemci prvi, koji su se bavili tom pitanjem, i koji će ovo goruće pitanje radništva riješiti.

Nu Francuzi su već prije četiri godina dana uveli: Potpore za neuposlene radnike iz državnih sredstava te su na taj način pretekali Njemce, kod kojih je dosele ostalo osjećanje za slučaj bezposlenost — kod projekta. Za minulu godinu 1908 uvrštena je bje u proračun ministarstva javnih zadnja svota od 110.000 franaka, dočim je raznim radničkim organizacijama u gornju svotu dopitana svota od 47.824 franka, dakle niti polovica proračunom dozvoljene svote. — Francusko službeno izvješće opravdava tu okolnost time, da je ovom uredbom zakodardarstvo htjelo unapredjivati podupiranje neuposlenog radništva, a doprinášati novčane prinose iz državnih sredstava radničkim organizacijama samo u svrhu, da se kod radništva rieč stvorene blagajne za podporu neuposlenih tim lagje mogu uzdržati.

Iznos, koji se tim organizacijama u tu svrhu daje, nedavno je je povišen za 25 od sto. Lokalne blagajne dobivali su 16 do 20 od sto od faktične iz ulastitih sredstava izplaćene svote, dočim su centralizovane blagajne dobile 24 do 30 od sto. Organizacije, koje reflektiraju na državnu podporu, moraju objelodanjivati izvješća u izdanom novcu, a to je i uzrok, da se radničke organizacije dosta slabo natječu za ovu državnu podporu.

U prvom polugodišću zamolilo je u svemu 97 blagajna državnu podporu, dočim su samo 73 od njih dobile ukupno 23.138 franaka. Od 112 organizacija, koje su u drugom polugodištu zahtjevale svoju državnu podporu, dobile su 68 njih 24.686 franaka. — Odstalim uskroćena je subvencija iz gore navedenih razloga.

Ukupni broj članova svih subvencioniranih blagajna iznosio je 47.826. Subvencionirane blagajne imale su 6697 neuposlenih članova, kojima je za 98.866 dana neuposlenosti doznačeno 197.696 franaka podpore.

Kako smo gore naveli dosele postoje organizacije, koj podupiru bezposlene radnike u Francuskoj, a u Njemačkoj (Bavarskoj) početo se raditi na tome, da se iste osnuju, — dočim se kod nas u Austriji u tome niti ne sanja.

Dužnost je stoga svih organiziranih radničkih korporacija, da se zauzme, da se kod nas ova vrst osiguranja, koja je od velikog značenja za radništvo čim prije uvede. Toga radi nadamo se, da će i naša N. D. O. tomu pitanju posvetiti čim bolju pažnju, te u korist svojih članova i na tom polju — socijalnog osjećanja — učiniti svoju dužnost.

— tc —

Jutri vsi v slov. gledališče!

DOMAČE VESTI.

Predavanja N. D. O. V TOREK dne 14. decembra ob 8. uri zvečer predava v „Sokolovi“ dvorani tov. Herman Furlan, uradnik „Osrednje banke“ o „razvoju in današnji organizaciji denarja“. Ker je predavanje velevažno z ozirnim na akutna

socijalna vprašanja današnje dobe, ki se neposredno dotikajo vsakdanjega življenja našega delavstva, želeli je, da je udeležba od vas tovariši, kolikor mogoče obilna! Z dobrim obiskom prvega predavanja ki ga letos priredi N. D. O. pokažite, da vam je do izobrazbe, do prosvete! Prihodnje predavanje Dr. Jos. Mandiča o „pravu skupnosti v državi socijalizma“ se vrši v torek, dne 21. decembra.

Za januar prihodnjega leta napovedana so predavanja o zadrugištvu sploh, o zadrugištvu konsumentov s posebnim ozirom na delavsko zadrugištvu, o že obstoječih tukajšnjih zadrugišnih tipih, o stikih med zadrugištvom konsumentov in producentov.

Spedijskemu društvu „Balkan“.

Pređ nekaj meseci smo morali omeniti pritožbo delavcev pri tej tvrdki, ki jemlje v službo nemške žide. Iz delavskih krogov smo dobili pred dobrim tednom spet pritožbo, ki pravi, da to „slovansko“ podjetje kratkotalo ne mara domačih ljudi. Uslužbene ima nemške uradnike, nemško posluje kolikor največ more in protežira z veliko ljubeznijo tuje delavce — celo italijanske iz kraljevstva menda.

Naši ljudje stradajo kruha.

Mi ne vemo ali je vse to res, ker se nam zdi vse to, kar so nam ponovno poročali naši tovariši, naravnost neverjetno! Gospodi, ki je bogatela ob živivičkih narodnočutega ljudstva, povemo prav prijazno, da ima vsaka stvar svoj konec.

Takrat, ko se ustanovljali to podjetje, ste omedlevali „narodnega“ navdušenja in ste na ves glas vpili o samozavesti narodov, ki mora izvajati geslo „Svoji k svojim!“ Danes ste pa čisto pozabili na to geslo. I, zlomka, seveda, takrat ste imeli izključno Vi korist od tega gesla; zdaj pa, ko bi imeli biti tudi ubogi delavec deležen komaj vidne drobtince z Vaše mize — kajpak, zdaj ste se pa zapeli do vratu!

Bodite dosledni in značajni torej, pustite nas vse in se divite na solncu laških in židovsko-nemških ljubljencev svojih!

Delavcem-tovarišem pa tole: Potrpote, večno ne bo tako! Napočil bo dan, prišla bo ura obračuna! In takrat bomo uredili vse!

Stenografski tečaj vrši se vsak ponedeljek in četrtek od 8—9 ure zvečer v šoli na Acquedotto št. 22. Za prigrisitev je še vedno do ponedeljka t. j. 13. t. m. čas. Kdor se misli še prigrisiti, naj pride v ponedeljek v zgoraj omenjene prostore.

Protestni shod v Škednju. N. D. O. je sklicala S. t. l. v Škednju protestni shod proti uvedbi novega službenega reda v plavžih v Škednju.

Delavstvo se je odzvalo tudi na drugem protestnem shodu v ogromnem številu. Bilo je zbranih okoli 150 delavcev iz plavžev. Shod je otvoril tovariš Plečnik Fran in podell besedo tovarišu dr. Brnčiču. Govornik je v kratkih besedah dobro ožigosal drzno postopanje kranjske družbe v Škednju in izvalil sled čje:

„Tovariši! Vi dobro poznate stari službeni red. Napravili so novega, slabšega in Vam ga hočejo vsiliti. Kaj pravite vi k temu? Stari službeni red je nož, kateri Vas je rezal; novi pa je sekira, s katero Vam hočejo Vaši magnatje odsekati glave! Pri teh besedah je tovariš Brnčič pokazal knjižico novega in starega službenega reda delavstvu, ki je dalo duška ogorčenja proti temu napadu na svoje življenje!

Nadalje je govornik izvajal:

„Plavžni delavci, uprite se temu protizakonitemu službenemu redu vsi kakor en mož! Zahtevajte službeni red, ki bo pravičen za delavce.“ Tovariš Brnčič je tudi razložil določbe zaradi premij, katere hočejo delavcu na nesramen način odtegniti; dalje določbe zaradi vedenja izven službe, iz katerih izbaja, da hočejo postaviti delavca pod pretirano kontrolo in slednjič določbe glede ureditve službenega razmerja, s katerim hočejo delavca pahnuti v 24 urah na cesto. Na koncu govora je govornik predlagal, da naj se podpišejo vsi brez izjeme na protestno noto in jo oddajo družbi po deputaciji treh mož v znamenje, da zavračajo novi službeni red.

Delavstvo je glasovalo kot en mož za predlog. Ko so si delavci izbrali tri može, se je tovariš Plečnik zahvalil za obilno udeležbo in zaključil shod. Govoril je tudi tovariš Pegan.

Sestanek odborikov skupin sv. Marka in tehniškega zavoda se bo vršil v dru-

štenih prostorih okrajne skupine sv. Jakobske v soboto, dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer.

Odgovor že dobi zadnji „Železničar“, naj bo le brez skrbi. Morda mu ne bo teknil.

„Lumpe vun“. Sodr. Josip Kopač. navaja v številki „Železničarja“ od 1. dec. t. l. med drugim sledeče: „Samo ta razlika je med Vami in med nami, da vržemo lumpe vun. Vam pa, so dobro došli“. Ker je dr. Šolar nehal biti „sodrug“, si usojamo staviti nedolžno vprašanje: „ali je med temi lumpi tudi dr. Šolar?“

No vendar! V svoji znani izjavi piše sodr. Josip Kopač o sebi tako: „Raje ostanem reven in pošten kakor bogat lump. No vendar! Dragoceno priznanje! Sodr. Kopač priznava tedaj sam, da je reven — lump!“

„Železničarju“. Če je res, da je nervoznost včasih posledica neprilike in zadrege, potem nam je razumljivo pisanje „Železničarja“ v zadnjem času. Da, da, tla postajajo vroča! Zadnji „Železničar“ je posvetil kar 6 kolon „N. D. O.“ in „Zvezi jugoslovanskih železničarjev“. Mi seveda na vse one napade ne odgovarjamo. Napeli bomo še bolj v-e moči, da pritegnemo v N. D. O. oziroma Z. I. Ž. do zadnjega slovenskega proletarca. To bo najlepši odgovor „Železničarju“, obenem sad njegovih ostudnih napadov.

Dr. u Tumi Že večkrat ste izjavili v časopisih in na shodih, da se Vas za stopniki N. D. O. bojijo in da se izogibajo govorniškem spodpadu z Vami. Da vstrežemo Vaši želji, Vam naznanjamo, da se je tov. dr. Mandič odzval vabilu pripravljalnega odbora N. D. O. v Kanalu in objubil, da pride prav gotovo jutri v Kanal, da se ogleda „na mejdani“ z Vami, ki kakor se sliši, pridete tudi v Kanal.

Josipu Kopaču. V zadnji številki „Železničarja“ je sodrug Kopač na gn usen način napadel razne tovariše, med temi tov. Škerjanca in sotrudnike „Narodnega Delavca“. Tov. Škerjanec ho odgovarjal sodr. Kopaču za njegove perfidne obdolžitve pred porotniki. Temu vzgledu bodo sledili, kakor slišimo, tudi drugi.

Smrtna kosa je ugrabile izmed vrst N. D. O. Matevž-a Furlana, dobro poznane vratarja „Narodnega Doma“. Dne 6 t. m. je zatisnil za vedno svoje oči. In zopet štejeemo med vrstami slovenskih kremen rojakov jednega manj izmed vrst odločnih Slovencev, ki so se borili za pravice v Trstu toliko teptanega slovenskega delavstva. Videli smo ga vedno pri prireditvah, shodih in demonstracijah v prvih vrstih. Ko se je ustanovila N. D. O., bil je on eden prvih in videl si ga pri vseh priložnostih nabirati za družbo Civil in Metoda in za podp. fond N. D. O. Prijubljen je bil v vseh tržaških slov. krogih. Do zadnjega zdihleja je bil vedno odločen Slovenec in član N. D. O.

Pogreba ki se je vršil dne 8. decembra z glavne bolnice, se je udeležla tudi deputacija N. D. O. in dosti slovenskih rodoljubov. Žalujočim ostalim otrokom naše najiskreneje sožalje.

Spet nesreča na železnici. — Na praznik, 8. t. m., okoli 2. uri zjutraj, je ponesrečil na pot-taji Dutovlje neki železniški zavirač. Dal je znamenja za odhod vlaka in se je hotel oprijeti držaja na svojem sedežu. A sedež njegov je imel samo ob eni strani držaj. Iz navade na drugačno opremo takih sedežev je revež prijel na napačno stran, da je priletel med odbijajoče in potem pod voz. Vlak, ki je p ljal čezenj, ga je popolnoma zmečkal.

Zapušča udovo in poldrugi mesec starega otroka.

Kakor pri Sv. Hipolitu, zadene tudi tu vsa krivda železniško upravo, ki skopari pri personalu, skozi okno pa meče z lopato denar na cesto.

V misterij železniške korupcije in zaničnosti je treba posvetiti z veliko bakljo!

V slovenskem gledališču smo opazili ta praznik, da si je vodstvo nabavilo aparat „Perolin“ za desinficiranje zraka. Vzduh, ki ga izbrizgne „Perolin“, je jako prijeten. Zdi se ti, da vonjaš duh cvetočih snrek.

„Miklavžev večer“ veselicega odseka N. D. O. se more po vsej pravici imenovati manifestacija slovenskih otrok delavskega stanu. Odkrito priznavamo, da tako ogromnega števila malih otročičev še nismo videli na sličnih prireditvah. Takoj po 2. uri popoldne začelo so se vkljub slabemu vremenu zbirati v areni „Narod. doma“ množice malih naših otročičev v spremstvu svojih mater. Točno ob 2 in pol se je odprla dvorana. Tov. reditelji so imeli dovolj posla, da bi napravili red v dvorani, toda pokazalo se je, da niti pro-

stora ni več v dvorani; ob 3. uri se je morala odpreti tudi galerija.

Nemirno so pričakovali otročiči Miklavža in njegovih darov, končno se je vendar prikazal ob spremstvu parkeljnov in sv. Antona. Ko se je odprlo zagrinjalo in je tamburaški zbor Glasbenega društva „Trst“ zasviral „Hej Slovani“, završelo je po dvorani in viharni aplavzi malih udeležencev so pričali o njih zadovoljstvu in veselju, ker na obloženih mizah na odru je bilo nakopičeno 800 darov. Po kratkem nagovoru Miklavža začelo se je razdeljevanje darov med čez 600 broječe množico otročičev. Vkljub dobri volji prirediteljev je bilo vendar nemogoče vzdržati redno in pravilno razdeljevanje. Ne zamerimo jim, ker zaslužijo naravno občudovanje, da so sploh mogli dovršiti svojo plemenito akcijo.

Tisti pa, kateri so po nejubih okolščinah ostali letos brez darila, naj blagovolijo uvaževati razmere in naj blagohotno oprost, ker kakor čujemo, se nameruje čimprej ustanoviti stalen „Sklad za Miklavževe darove“.

Prihodnje leto se bode skrbelo tudi za večji red na „Miklavževem večeru“, kjer bodo obdarovani edinolet otroci plačujočih članov N. D. O.

Da vidimo! Do takrat pa na delo!

Delavci! Jutri vsi v gledališče, da vidite prelepo dramo „NORO“. Igra vsebuje toliko lepih in dramatičnih prizorov, da ne bo nikomur žal te predstave.

TOVARIŠI! V torek ob 8. uri zvečer k predavanju v „Narodni dom“! Z obilno udeležbo dokažite, da vam je do izobrazbe, do prosvete. Vstopnina je prosta.

Slovensko gledališče.

To praznik smo videli čarobno igro „Janko in Metka“.

Igrali so skoro sami otroci. Nastopili so vsi jako pogumno, vendar pa se je videlo, da jim je manjkalo nekaj vaj. Prva slika se je posrečila prav dobro, druga in tretje ne več tako. Pregledali smo rastište libe, ko smo se divili lepi scenariji in pestrim prizorom palčkov in angelebov.

Upamo, da vidimo v kratkem to lepšo igro še enkrat, in tačas bo šlo gotovo bolj gladko.

Prav dobro sta bila g. Boleslavski in gđc. Pačelj va kot oče in mati. G. Lesič je kaj dobro pogodil staro čarovnico, vsa se mu je smejala.

Jako pogumna sta bila Janko in Metka, posebno Metka.

Jutri, v nedeljo 12. t. m. bo šla preko našega odra klasična in večnolepa drama „Nora“, sloveče delo imenitnega norveškega dramaturga Henrika Ibsen.

Iz Pule.

Velika skupština „Narodne Radničke Organizacije“ dne 28. studenoga U nedelju obdržala se je najvažnejša skupština N. R. O. radi skupnoe zbirave i pomanjkanje stanova. Poznalo je kako je došlo do te skupštine i kako su socijalisti htjeli to pitanje izrabiti u svojoj stranačku korist.

Videći to N. R. O. saz ala je skupštinu u „Narodnom domu“, na koju je pohitalo toliko naroda, da je bila dvorana i galerija natlačena i da su se mnogi vratili ne mogavši unutra.

Skupštino je otvorio predsjednik N. R. O. Križ, koji obrazloživši svrhu skupštine na kojoj se imaju razpravljati životni radnički interesi predlaže za predsjednika druga Vitasovića, a za tajnika drug. Debeljšeka i Staroga.

Vitasović bivši jednoglasno izabran zahvaljuje se na povjerenju, izstiče da nas je danas sve skupito nesnosno stanje, proti kojemu moramo dignuti svoj glas i tražiti načina kako da ga poboljšamo. Priobčuje dnevne red i daje rieč drugu Stabanu.

Staban osvrće se najprije na skupščinu živčava, koja je takva, da se više ne da trpiti. Razlaže uzroke iste a to je nemar države za radničke interese i upliv velikih posjednika kod vlade. Osvrće se na razloge skupnoe koje imamo tražiti u velikim spekulacijama burzovnih trgovaca i u visokim carinama kojima je zatvorena granica za živežnu robu iz inozemstva. To pak nije toliko u interesu malog posjednika već spabija. Kaže da je žito skuplje u nas nego u Engleškoj i Njemačkoj, koje ga moraju posvema iz vani uvajati.

Na sve životne potrebštine ne samo da se udaraju carine, već su i potrošarini podvržene, tako da su radnici oni od kojih se traži najveće žrtve i u krvi i u porezima, dočim im se ne da ne samo nikakvih prava, već niti živjeti. Kad što tražimo, odgovara nam se, da nema novaca, nu tih ima i suviše kad treba graditi topove i pripravljati rat.

Skupoća istina da raste sa povećanjem gradova, jer umnožaj pučanstva do naša sobom poskupljenje života. Nu ta skupoća najviše tišti radnike, jer dok čimovnicima vlada povećanje plaću dotle radničke radnice se malo poboljšavaju, dočim trgovci neprestano povećavaju cene životnih proizvoda.

U drugim gradovima se za aprovizaciju brinu gradske uprave i samo radništvo koje močno organizirano nastoji, da si poboljša svoje stanje. U tom pogledu iznosi nad gradske uprave u Beču i Zagrebu i djelovanje radništva u Gracu. Nu dok je tako drugde dole kod nas obćina, koja bi se za to imela brinuti ne briga se nego kako da nam otme i ono par novčića što nam ih država nije uzela. Tu iznosi iz radnjeg obračuna rad obćinske uprave, koja je pobrala na tamoj potrošarini K 250.000 tuži se pak na posebni porer na vino, koji je obćina nametnula i od kojega je lani dobila K 158.000. Dok ona toliko pobira na porezinu, dotle se ne brine ništa za radničke interese, već nas samo guši.

To više trpiti ne moremo. Naši dohodci nam ne dostaju ni za najosornajšije življenje i radi toga moramo protestirati proti takvom postupku.

Što se tiče pak pomanjkanja stanova iziće, da je u tom pogledu skupoća postigla svoj vrhunac. Obrazlaže što drugde obćine rade u tom pogledu. Iste se nječu u gradnji zdravih i urednih radničkih stanova, koje poslije stanoviti broj godina radnik dobije u vlasništvo. Svagdje obćina nastoji da doskoči pomanjkanju stanova bilo da sama gradi bilo da svom inicijativom druge na gradnju potiče. Naša obćina i u tom pogledu radi protiv naših interesa. Ona je nametnula „najamniški novčić“ (soldo pigioni) za koji se je reklo da će biti samo za tri godine i da će se upotrebljavati samo u korist javnih potreba (uredjenje ulica, svetla, vode). Nu od svega toga ništa. Isti je već devet godina, same lanjske godine donio je obćini 125.000 kruna, a o uredjenju nema ni govora. Ako se što radi se gdje stanuju gospoda, u radničkim predielim tamo noma ni ulica, ni svi tla, ni vode. Obćina je samo ustala u svoje doba protiv gradnje baraka sa strane c. i kr. mornarice, mu nije se pobrinula da ista što uradi u interesu tog pitanja.

Socijalisti pako sada viču radi skupoće i pomanjkanja stanova, nu u doba kada je bila nastala stranka koja je malo svetla bacila na gradsku upravu onda su svim silama svojim podpirali camorru. Rizzi je bio onaj, koji je osujeto daljnju gradnju radničkih stanova sa strane c. i k. mornarice, on je onaj, koji je kroz toliko godina upravljao sa puljskom obćinom,

a naši socijalisti su za njega god. 1907 glasovali i samo njima ima zahvaliti što danas sjedi u parlamentu. Socijalisti su obećivali zlatna brda kad bude uvedeno obće pravo glasa, ako se njih izabere imalo je poteći uced i mleko, a što vidimo: 85 socijalističkih zastupnika sjedi u Beču, pak što su postigli u korist radnika?

Na koncu predlaže ovu resoluciju: „Narodno radništvo u Puli sakupljeno na velikoj skupštini dne 28. studenog 1909 u „Narodnom domu“ uzev u pretres skupoću živeža i pomanjkanje stanova: I.

S m a t r a današnju prekomjernu skupoću kao posledicu nemara sa strane državnih i obćinskih faktora za životne radničke interese.

Radi toga traži od države, da skornim odredbam, koje neće biti niti kmetovina na štetu, nastoji ako pojedinjenja istih.

Od obćine pako zahtjeva kao od kasti, koja je dužna da se brine za aprovizaciju grada, da se za takvu u istinu zauzme, kako bi pojedinica živežna sredstva.

Obzirom na nečuvenu skupoću stanova prouzroč nu radi pomanjkanja istih Narodno radništvo zahtjeva od obćine da odmah pristupi gradnji jeftinih radničkih stanova sama ili da svojom inicijativom dađe pobude takvoj gradnji.

Zaključuje osim toga upraviti molbu na uprava c. i k. mornarice, da bi ista čim prije pristupila gradnji predvidjenih baraka za svoje radnike, čime bi se dielom doskočilo današnjem pomanjkanju stanova.

Govor drugoga Stabana bio je često prekidan odobravanjem i na koncu poprćem velikim pljeskom.

Predsjednik pita dali tko želi govoriti o stvari, buduć se nitko ne javlja stavlja na glasovanje resoluciju, koja je bila jednoglasno prihvaćena. I to tako bili su jednoglasno izabrani u odaslanstvo da predadu molbu c. i k. lučkom admiralu drugovi Subar, Sukser i Vitasović. Iza tog je bila zaključene skupština, koja je uspjela svogodišnja naša skupština.

Citanje liečnika — kod okružne bolestničke blagajne. — Kod ovdješnje okružne bolestničke blagajne je uvijek tužaba na postupak liečnika sa bolestnicima. Isti ne samo da se ponaša s njim uprav neliepo, već ne zna niti rieči hrvatski i tako ne može da obći sa onim stotnam i stotinam naših ljudi, koji imaju nesreću, da se moraju na njega obratiti. O tome bi se moglo iznieti svu silu primjera. Da je to stanje neoduzivo, i da je u obće nemoguće liečenje bolestnika, s kojim se ne možeš sporazumjeti to je nešto naravno i nešto što je svakome jasno.

Sada je izabrana nova uprava okružne blagajne u kojoj sjede i dva „jugoslavena“ Jelčić i Pirc, pak čekamo da vidimo, što će oni poduzeti u korist radnika i hrvatskih i u obće slaveoskih radnika. Da-li će oni zahtjevati barem da liečnik, koji mora da lieči stotine i stotine hrvatskih radnika i to za njihove novce, znade toliko hrvat-

Josip Stolfa mizarski mojster, TRST, ulica Belvedere št. 8. izdeluje vsakovrstna mizarska dela.

KUPUJTE VSI Kolinsko kavino primes!

Ugodno kupovanje

40 metrov daljših docela porabnih ostan kov, platno za pernice, zefir, oksford barvano blago, flanela, platno za srajce, vse samo za 18 K proti povzetju. V vsaki pošiljavi je poleg tega še za dve boljši obleki blaga, če ne ugaja, vrnem denar.

A. Pinkava

tkalnica v Náchodě Vysokov Češka.

Književne novosti:

GREGOR IČ: Poezije, zv. IV. K 2-20
vezano „ 3-20
GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-80
„Štiri ruske slike“, povesti —60
BENES: „Brodskovski odvetnik“ 1-50
Kip Gregorčiča 4-

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST

Nakiti za dvorane in vrte pri zabavah

v belo-modro-rudečih barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev. Vse to knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici
Josip Gorenjec
TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Gostilna društva Jadran

ul. Industria (za cerkvijo sv. Jakob)
toči najboljša

vipavska in istrska vina

Gorka in mrzla jedila so vedno na razpolago, kakor tudi slovenski časopisi. — Najnovejše avtomatične orglje, katere svirajo izbrane slovenske komade.

Postrežba točna.

Cene zmerne.

Za dobrohotni obisk se priporoča Odbor krčmar društva „Jadran“ Vinko Kante.

Podpisani naznanja sl. obćinstvu, da je prevzel

pekarno in sladšćičarno

Campo Belvedere št. 2
kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh in razne sladšćice, potice itd.
Udani Filip Trobec.

Člani „N. D. O.“! Pozor!

V trgovini jestvinami

ANTON ŽERJAL, v ulica BELVEDERE št. 3.

in v Filijalki A. ŽERJAL, v ul. Commerciale št. 18. dobite vsi K 1.— blaga zaston ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.

Telefon št. 699.

Telefon št. 699.

VINKO SKERK

PEKARNA in - SLADŠĆIČARNA

TRST, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9.

V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov biškote in posebno pa specijaliteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero buteljlk ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni. Spoštovanjem VINKO SKERK.

Pekarna in slašćičarna Benedikt Šuban

TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST

je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrstne moke in mandorlata najboljše vrste. Svež kruh 3-krat na dan.

Postrežba na dom

— Pekarna i slašćičarna —

Josip Pahor - Trst

ulica Madonnina št. 39.

ima na razpolago slav. obćinstva 3-krat na dan svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moko, raznovrstne slašćice in izdeluje najboljše biškote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Telefon št. 1190.

Tovariši N. D. O.

Veliko zalogo klobukov, dežnikov, kravat, nogovic itd.

je odprl naš rojak

K. CWENKEL

TRST, CORSO ŠT. 32

Ker je to edina slovenska trgovina te stroje, priporočamo jo Vam v obisk. — Svoji k svojim!

Podpisani priporoča sl. obćinstvu in članom „N. D. O.“ svojo

Pekarno, slašćičarno in tov. biškotov

v ulici del Belvedere št. 57.

kjer ima na razpolago

vedno svež kruh

raznovrstne slašćice in najfinejše likerje. Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.

Udani

LOVRENC REBULA.

Na novo urejena

Pekarna Karol Trošt:

TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST

(nasproti cerkve sv. Jakoba)

ima na razpolago vedno svež kruh, vsakovrstne slašćice, čokolado itd., kakor tudi najfinejše likerje.

Zaloga likerjev v sodćekih in butiljkah

Jakob Perhac

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih vin v buteljlkah. Postrežba točna. Cene zmerne. Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogošćenja itd. Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

vedno svež kruh in vsakovrstne slašćice.

Podpisani priporoča sl. obćinstvu svojo

dobroznano žganjarno

v ulici Miramar 1, nasproti kolodvora južne železnice, kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.

Ferdinand Pečenko.

Za jesen in zimo priporoča tvrdka

BOHINEC & C.o

TRST, ul. delle Torri 2. - S. Lazzaro 17 (za cerkvijo sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji.

Za dame in deklice. - Obleke po meri.

Solidna postrežba. — Znano n. zke cene.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

27. novembra parnik „Laura“ Nowi-York via Patrasso-Palermo.

4. decembra parnik „Martha Washington“ v Buenos-Aires via Almeria-Las Palmas.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglasiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali pa kateremu si bođi agentu ali korespondentu družbe.

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalne: ulica Bosco 17.

II. ul. Miramare

Čisti dobiček tega Vašega prvega go-

Telefon: št. 23-21.

III. v Škednj.

spodarskega podjetja je namenjen le Vam in Vaši sveti stvari!

ski, da ih razumi. Kažemo čakamo da vidimo, što će naši „jugoslavni“ a dotle u ime naših radnika zadržavamo da se i njima postupa kako se postupa i s talijanskim, jer dok su jim naše pare mile, dotle moraju da nas za iste i pošteno služe.

Deputacija narodnog radnika kod c. i k. lučkog radnika. U četvrtak 2. ov. mj. bili su kod c. i k. lučkog admira Nj. Pr. J. pl. Rippera deputacija narodnog radništva sastojeći se od drugova Subana, Suksera i Vidakovića koji su bili izabrani na skupštini 28/11. da mu preda molbu za gradnju radničkih baraka.

Admiral je deputaciju primio veoma ljubezno, te je obećao uraditi sve što bude do njega, buduć i tam uvidja opravdanost molbe i potrebu udovoljenja radničkim potrebama. U isto doba je obećao da će radnici dobiti čim prije odgovor na podnesenu molbu.

Odaslanici mu zahvališe za njegovo zauzimanje, te se udaljše.

Naši socijal-demokrati i „Nar. Radnička Organizacija“. Na zadnjim dvijema skupštinama, koje su obdržavali socijal-demokrati u četvrtak 25. studenog i u nedelju 28. istog mj. obrnili su se, kako nam kažu, njihovi govornici na „Narodnu Radničku Organizaciju“, na dr. Mandića, „Narodni dom“ i što ti ga ja znam. Pričali su svojim viernima kako su gospoda (?!) osnovala N. R. O., da služi njihovim interesima.

Zahvaljujemo „sodrugovima“ na pažnji, koju su nam izkazali time, što su se ipak bavili s N. R. O. Glede pak njihovih izvajanja poročujemo im „da je N. R. O. u Puli nastala kao produkt potreba radnika, koji su mjereni, da njihovi staležki, i narodni interesi ne mogu biti obranjeni od „internacionale“, koja je samo imenom takva, dočim je po svom djelovanju „talijanska“. Nadalje im javljamo da kao što se N. R. O. nije do sada brinula za njihovo djelovanje i rad, koji ide ne za korišću radnika, već za stranačkim profitom, kako najbolje dokazuje zasnja akcija o skupoci živča i pomanjkanju stknova, tako da će se još manje od sada starati, što o njoj gospoda iz „Arco Romano“ misle. Pravac djelovanja N. R. O. biti će faktični radnički interesi, koji su joj na sreću i koje će znati od sada braniti, još većim zavzimanjem, nego do sada.

Što se tiče pak nekih prijetnja, da će nam razbiti sastanke i poruka, da što imama mi govoriti o radničkim stvarima, javljamo gospodi, da nas prijetnje ni najmanje ne plaše, a ne znademo do danas da je briga za radničke interese njihov monopol. „Briga“ koju oni pokazuju mogućenu iskrenu zauzimanje, to dokazaše do sada da nije buduć toga od njih ne vidjesmo.

Darovi.

„Gospodarsko društvo“ na Proseku daruje za Filipa Marca kot žrtev slovenskih šol v Trstu 10 kron; dodal še gosp. Starc 1 krono.

V gostilni članov N. D. O. se je nabralo na Miklavževem večeru za glasbeno društvo „Trst“ 3 K, katere pa isto daruje za list „Narodni Delavec“. Tovariš Nabergoj daroval 2 kroni v isti namen. Prisrčna hvala!

Najtopleje se zahvaljuje bolgarski vseučiliščnik Teodor Hr. Dimov za blagohotno podporo 16 K 60 stot. onim darovalcem v „Narodnem domu“ in delavcem, zbranim v gostilni N. D. O., ter tovarišima

Peganu in Mihajloviču, ki sta se potrudila za me. Bog živi slovansko vzajemnost.

— Nadaljni darovi za sv. Miklavž: Treven Fran 5 K; pekariji: gg Mrevlje biškotov, Rebula biškotov in sladčič, N. N. raznih biškotov in sladčič. Žerial Anton, Barič, Čretnik, Jug, N. N., Knežič, L kan, Šorn, Renčelj, Baudaž, G. ci Plečnik in Paulič, Besednjak, Luin, Štefan Gustinčič, Kralj, A. B., N. N., N. N., po 1 krono. Gospa Franja Jež, g. Brezovec Fran po 2 kroni. Tržaško podporno in bralno društvo 20 kron, Dr. Partot 5 K Sirk Celestin zaboj pomaranč, g. čna Danica dr. Gregorinova 3 konjičke in 3 punčke, G. a dr. Brnčiča vsakovrstnih igrač, g. Stipan Mimica vsakovrstne čokolade, Dom nes Jos. restavr. „Aurora“ butilko refoška, butilko muškata, G. ca Pavlič predpasnik, pekarna Mislej v Rojanu 2 škatlji biškotov, g. Krže igrače, Kocjan 2 zavoja čokolade, gospa Mikeluc service za likovce, Fabijančič igrače, prožni delavci nabrali K 4.42. Livarna Lloyd K 6'60, Lloydova skupina „squero“ K 7—, delavnica Lloydova K 4'42, tovariši tehničnega zavoda nabrali K 8'60, zavoda sv. Marka K 7'92. Koslevčar 80 st., Knežič, Oran 1'80, Mrak K 1—

Vsem darovalcem in darovalkam za obdaritev naših malčkov dne 5. t. m. in vsem onim, ki so pripomogli k tako lepemu vspehu se še enkrat najtopleje zahvaljujemo.

Posebno se pa še zahvaljujemo gospej dr. Mandičevi, za izbiranje in nakupovanje primernih daril in za njeno blagohotno požrtvovalnost, zahvaljujemo se pa tudi sv. Miklavžu Mihajloviču, za primeren nagovor in njegovo potrepljivo razdeljevanje pri obdarovanju otrok, sv. Antonu Šornu za uzorno delovanje reda po dvorani, ter skratom Babiču, Sirku, Mahorčiču Marku.

Vsem skupaj hvala!

Veselični odsek.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Slovani! Tovariši!

Dajam Vam naznanje, da sem odprl

„**Novo slovensko**“

BRIVNICA

v ulici del Bosco št. 1.

vogal Piazza Barriera vecchia

Toplo se priporočam slav. občinstvu za mnogobrojen obisk. Jamčim za čisto in dobro postrežbo.

SVOJI K SVOJIM!

S spoštovanjem Miroslav Kovačič, brivec.

Kje morate kupovati harmonike ???

Kje drugje nego v domači česki tovarni harmonik — — —

Josef Hlavaček

v Lounech (Češko)

Tam dobite najboljše, na mnogih razstavah odlikovane harmonike.

Specialiteta: s heligonovim basom

Pišite po centk.

500 harmonik v zalogi.

Podpirajte domačo obrt, domače rokodelstvo. Ne nosite težko prisluženih novcev svojim narodnim neprijateljem.

Filip Ivanišević

zaloge dalmatinskega vina :

lastni pridelak v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“ ulici Zudec-še št. 8 v katerih toči svoja vina I. vrst

Podpisani priporoča sl. občinstvu svoji

pekarni in sladšičarni

v ulici CASERMA 17, in na TRGU CASERMA 4, kjer ima na razpolago vedno svež kruh, najfinejše slaščice, potice itd ter razne likerje in vina v buteljkah.

Udani

Alojzij Gal.

„**Vsi Slovenci v slovensko trgovino!**“

V. DOBAUSCHEK

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Čitajte vsi!!

Vsojam si naznaniti vsem mojim odjemalcem, in slav. občinstvu, da sem že prejel cel novi dohod oblek za jesensko in zimsko sezono. Obleke za moške, dečke in otroke in zgotovljeno belo perilo za moške. Ker sem kupil v veliki množini z največjih in svetovnih tovarn, z malimi stroški, da lahko prodajam po tako znižanih cenah, da mi nobena druga trgovina nemore tekmovali.

Prosim Vas, zato, da obiščete mojo trgovino in se prepričate, brez da ste primorani kupiti.

Dobite obleke za moške dečke in otroke Paletto, Ul. ter. Ranglan, jopiči in površni jopiči, mantelin, telovnik, hlače, srajce, maje, spodnje hlače, ovratniki, kravate zapestniki, nogavice, naprsniki, obleke za delo, belo (trliš) bel in plav za kovače in ključavničarje, kape in čepice ter črni možki kloboki. Dnevno novi dohodi blaga.

Lastna krojačnica. — Izgotovljajo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč c. kr. priv. lloyd orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnege obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljše voščilo (biks) C. in M.

Velika izbira Galosch

— Cene nizke —

— Postrežba točna. —

Novo pogrebno podjetje

se je preselilo v Corso št. 49. (vogal Trg Goldoni).

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18.

Prيرهja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve: čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.

Cene nizke, da se ni bati konkure ce.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Telefon št. 1402

HENRICH STIBELJ in drugi.

Delniška glavica: **K 10,000.000.**

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

K 100,000.000

Naslov za brz.: SPOROZANKA

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4%

vloge na knjižice.

MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih

zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Premijene vloge

4 3/4%

— JADRANSKA BANKA v TRSTU —

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE (RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila

SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4%

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA.

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCAJKA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2'30 — 5.30. — Bizojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 973.